

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Służby Celnej
SC13/0310/1-10/MGG/ODZ/2011/2766

Warszawa, dnia 20 lipca 2011 r.

European Commission
DG Internal Market and Services
J-59 08/061
Rue de la Loi 200
B-1049

W nawiązaniu do opracowanej przez Komisję Europejską Zielonej Księgi w sprawie gier hazardowych oferowanych w Internecie w obrębie rynku wewnętrznego, która została przekazana do konsultacji przedstawiam następującą opinię w przedmiotowej sprawie.

W świetle obowiązującego stanu prawnego problematykę dotyczącą prowadzenia działalności w zakresie gier hazardowych w Rzeczypospolitej Polskiej regulują przepisy ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami przedmiotowej ustawy nie jest możliwe urządzenie gier hazardowych przez sieć Internet. Jednakże od dnia 14 lipca 2011 r. - tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 26 maja 2011 r. o zmianie ustawy o grach hazardowych oraz niektórych innych ustaw, która była notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu 16 września 2010 r. pod numerem 2010/0622/PL, możliwe jest uzyskanie zezwolenia wyłącznie na urządzenie zakładów wzajemnych w sieci Internet. Biorąc pod uwagę istnienie w polskim prawie generalnego zakazu urządzania gier hazardowych w sieci Internet oraz, ze względu na dopiero wprowadzoną liberalizację przepisów w tym zakresie nie jest obecnie możliwe udzielenie odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w Zielonej Księdze. Dopiero po pewnym okresie obowiązywania ww. nowelizacji ustawy o grach hazardowych możliwe będzie dokonanie pełniejszej oceny funkcjonowania gier hazardowych urządzanych w sieci Internet.

Ustosunkowując się do poniżej wymienionych pytań zawartych w Zielonej Księdze przedstawiam następujące stanowisko.

Ad. 3

Czy mają Państwo doświadczenia w kontaktach z operatorami mającymi siedzibę na terytorium UE i zezwolenie na prowadzenie działalności w jednym lub w kilku państwach członkowskich, którzy świadczą i promują swoje usługi w innych państwach członkowskich? Jeżeli tak, jakie są to doświadczenia? Jakie są Państwa opinie dotyczące wpływu tych operatorów na odpowiednie rynki i konsumentów na tych rynkach?

Praktyka funkcjonowania rynku gier i zakładów wzajemnych wskazuje, że obywatele Rzeczypospolitej Polskiej mają dostęp, za pośrednictwem Internetu, do gier hazardowych oferowanych przez przedsiębiorców mających działalność zarejestrowaną w innych krajach

członkowskich Unii Europejskiej. W świetle przepisów prawa polskiego urządzenie gier hazardowych za pośrednictwem sieci Internet przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych oraz uczestnictwo w takich grach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli polskich jest nielegalne. Jednakże, jak już wcześniej wskazano, w związku z wejściem w życie wskazanej wyżej nowelizacji ustawy o grach hazardowych możliwe będzie uzyskanie zezwolenia na urządzenie zakładów wzajemnych w sieci Internet oraz uczestnictwo obywateli polskich w objętych zezwoleniem zakładach wzajemnych.

Dodać także należy, że w ramach konsultacji społecznych związanych z opracowywaniem projektów aktów prawnych podmioty prowadzące działalność w zakresie gier hazardowych oraz organizacje zrzeszające te podmioty, a także inne organizacje społeczne mają możliwość przedstawiania swych stanowisk w odniesieniu do określonych propozycji rozwiązań.

Ad. 6

Czy uważacie Państwo, że istniejące krajowe i unijne prawodawstwo wtórne stosowane w odniesieniu do usług hazardowych oferowanych w Internecie w odpowiednim stopniu reguluje kwestie związane ze świadczeniem tych usług? Przede wszystkim, czy Państwa zdaniem zapewniona jest spójność między realizowanymi przez państwa członkowskie w tym obszarze celami związanymi z porządkiem publicznym a obowiązującymi środkami krajowymi lub obecnym postępowaniem publicznych bądź prywatnych operatorów oferujących usługi hazardowe w Internecie?

Jak już wcześniej wskazano ustawa o grach hazardowych, regulująca funkcjonowanie rynku gier i zakładów wzajemnych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej generalnie nie przewiduje możliwości prowadzenia działalności w tym zakresie za pośrednictwem sieci Internet.

Jednakże wraz z wejściem w życie ww. nowelizacji ustawy o grach hazardowych możliwe stanie się urządzenie zakładów wzajemnych w sieci Internet. Na podstawie art. 107 § 2 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, podmiot łamiący ten zakaz podlega karze grzywny albo karze pozbawienia wolności. Powyższe odnosi się również do każdego, kto na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uczestniczy w zagranicznej grze losowej lub zagranicznym zakładzie wzajemnym.

Można zatem stwierdzić, iż celem Państwa było ograniczenie dostępu obywateli do gier oferowanych za pośrednictwem Internetu bez wymaganego zezwolenia, a wprowadzone sankcje mają na celu egzekwowanie przepisów ustawy o grach hazardowych i stanowią spójny system regulacji tego rynku w Polsce.

Ad. 8

Czy usługi w zakresie gier hazardowych oferowane przez media są traktowane w przepisach krajowych jako gry losowe? Czy istnieje rozróżnienie na gry promocyjne i gry hazardowe?

Ustawa o grach hazardowych określa warunki urządzania i zasady prowadzenia działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach. Jak wskazuje nazwa ustawy - przedmiot jej regulacji dotyczy gier hazardowych, pod pojęciem których rozumiane są gry losowe, zakłady wzajemne, jak i gry na automatach. Urządzane przez media loterie promocyjne, w których uczestniczy się przez nabycie towaru, usługi lub innego dowodu udziału w grze i tym samym nieodpłatnie uczestniczy się w loterii, a podmiot urządzający loterię oferuje wygrane pieniężne lub rzeczowe są wymienione wśród gier losowych, które podlegają przepisom ustawy o grach hazardowych, jeżeli posiadają wszystkie cechy gry losowej. Ponadto oferowane przez media loterie audiotekstowe, w których

uczestniczy się przez odpłatne połączenie telefoniczne lub wysyłanie krótkich wiadomości tekstowych (SMS) z użyciem publicznej sieci telekomunikacyjnej a podmiot zarządzający loterię oferuje wygrane pieniężne lub rzeczowe - zaliczane są do gier losowych podlegających przepisom ustawy o grach hazardowych, o ile odpowiadają definicji gry losowej zawartej w ustawie.

Dodać w tym miejscu należy, że przepisy ustawy o grach hazardowych uprawniają ministra właściwego do spraw finansów publicznych do rozstrzygnięcia w drodze decyzji administracyjnej, czy dana gra lub zakład posiadający określone cechy są grą losową, zakładem wzajemnym albo grą na automacie w rozumieniu ustawy.

Ad. 9

Czy na poziomie ogólnokrajowym transgraniczne usługi w zakresie gier hazardowych w Internecie są oferowane w lokalach objętych zezwoleniem i specjalnie przeznaczonych do uprawiania gier hazardowych (tj. w kasynach, salonach gier lub punktach przyjmowania zakładów bukmacherskich)?

Jak już wcześniej wskazano usługi w zakresie gier hazardowych oferowanych w sieci Internet generalnie nie są dozwolone na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Jednakże wraz z wejściem w życie cytowanej wyżej nowelizacji ustawy o grach hazardowych wskazane w ustawie podmioty będą mogły uzyskać stosowane zezwolenie i urządzić zakłady wzajemne w sieci Internet wyłącznie na określonej w zezwoleniu stronie internetowej.

Ad. 10

Jakie są główne zalety/trudności wynikające ze współistnienia w UE różnych krajowych systemów i sposobów postępowania w zakresie udzielania zezwoleń na świadczenie usług hazardowych w Internecie?

Przepisy krajowe niektórych państw ograniczają liczbę wydawanych zezwoleń na usługi w zakresie gier hazardowych oferowanych w sieci Internet lub też całkowicie zakazują świadczenia takich usług na obszarze, na którym mają one zastosowanie, natomiast inne państwa nie stosują żadnych ograniczeń co do liczby wydawanych przez siebie zezwoleń. W takim przypadku zezwolenie może otrzymać każdy operator internetowy, który spełnia określone warunki. Należy jednak uznać swobodę państw członkowskich do kształtowania polityki w tym zakresie i możliwości wprowadzenia takich ograniczeń na poziomie krajowym.

Biorąc jednakże pod uwagę nieproporcjonalnie dużą liczbę zezwoleń na urządzenie gier hazardowych w sieci Internet wydanych dotychczas przez niektóre państwa członkowskie w stosunku do ich potencjału ludnościowego i tym samym faktyczne kierowanie oferowanych usług w zasadzie wyłącznie do obywateli innych państw członkowskich, w tym również tych, w których hazard internetowy jest zakazany, kwestia ta powinna być przedmiotem dalszej analizy na poziomie unijnym. Nie tylko bowiem ze strony podmiotów organizujących gry hazardowe należy oczekiwać przestrzegania zasad odpowiedzialnej gry, ale także regulatorzy rynków gier poszczególnych państw członkowskich powinni podejmować działania w sposób odpowiedzialny. Ostatecznie bowiem to Państwa Członkowskie na których terytorium obywatele uczestniczą w grach hazardowych muszą ponosić koszty ewentualnego leczenia uzależnień od gier, a także koszty podejmowanych działań kontrolnych.

Jak wynika z Zielonej Księgi, obecna sytuacja prawna w państwach członkowskich umożliwia wymaganie od operatorów oferujących takie same usługi w zakresie gier hazardowych w sieci Internet (np. zakłady bukmacherskie) w różnych państwach członkowskich, aby uzyskali oni zezwolenia w każdym państwie członkowskim. Niektóre państwa członkowskie uznają zezwolenia wydane w innych państwach członkowskich, które

zostaną im zgłoszone (biała lista) i zezwalają takim operatorom na świadczenie usług w zakresie gier hazardowych w Internecie na swoim terytorium bez konieczności uzyskania dodatkowego zezwolenia. Inne, wydając własne zezwolenia takim operatorom, mogą uwzględniać posiadane przez nich zezwolenia, ale nadal narzucają politykę podwójnych zezwoleń, zgodnie z którą każdy operator, bez względu na to, czy działa w innym państwie członkowskim, musi uzyskać zezwolenie na prowadzenie działalności na ich terytorium zanim zacznie świadczyć na nim swoje usługi.

Rozwiązanie zakładające konieczność posiadania zezwolenia od władz państwa, na terenie którego świadczone są usługi, tj. państwa, na terytorium którego konsumenci korzystają z oferowanych gier, pozwala na kontrolę nad rynkiem gier hazardowych w danym państwie, a także stanowi istotny element kształtowania polityki krajowej w tym zakresie.

Ad. 11

Jak reguluje się na poziomie ogólnokrajowym informacje handlowe dotyczące usług w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie w kontekście powyższych kategorii? Czy występują jakieś konkretne problemy z tego rodzaju transgranicznymi informacjami handlowymi?

Istotną rolę w procesie prowadzenia działalności w zakresie oferowania usług hazardowych w sieci Internet odgrywa kwestia promowania usług, produktów powiązanych oraz wizerunku poszczególnych podmiotów oferujących gry hazardowe. Działania w tym zakresie przejawiają się głównie poprzez informację handlową w sieci Internet, marketing bezpośredni (w tym przesyłki reklamowe, przekazywane głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej) oraz umowy o sponsorowanie.

Jak słusznie wskazuje Komisja Europejska, w wielu państwach członkowskich obowiązują ograniczenia w stosunku do reklamy i promocji gier hazardowych, począwszy od całkowitego zakazu ich stosowania do określenia wymogów w zakresie treści reklam usług hazardowych oferowanych w sieci Internet oraz zamieszczanych w mediach.

Należy podkreślić, że wszystkie zakazy i ograniczenia dotyczące i promocji reklamy gier hazardowych realizują cele prospołeczne - ochrony przed uzależnieniami oraz ochrony osób niepełnoletnich. Z tego względu wszelka działalność reklamowa i promocyjna gier hazardowych oferowanych w Internecie powinna zostać poddana ograniczeniom i ścisłej kontroli.

Na gruncie obecnie obowiązującej ustawy o grach hazardowych funkcjonują kompleksowe rozwiązania dotyczące reklamy i promocji gier oraz informacji o sponsorowaniu. Pewien problem w zakresie przeciwdziałania niedozwolonej reklamie i promocji gier hazardowych stanowi fakt, iż poszczególni operatorzy posiadają siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak też kwestia stosowania marketingu bezpośredniego (w tym za pośrednictwem poczty elektronicznej) oraz umowy o sponsorowanie, zawierane z firmami bukmacherskimi np. przez poszczególne federacje sportowe czy kluby sportowe.

Pomimo istnienia określonych zakazów zagraniczne podmioty prowadzą strony internetowe, na których oferują nielegalne gry hazardowe oraz stosują różne formy marketingu w celu pozyskania nowych klientów. Wraz z wejściem w życie wspomnianej wyżej nowelizacji ustawy o grach hazardowych możliwa będzie, ograniczona reklama i promocja zakładów wzajemnych urządzanych w sieci Internet. Reklama ta będzie mogła być prowadzona wyłącznie na określonej w zezwoleniu stronie internetowej, wykorzystywanej do urządzania tych zakładów. Z ww. uprawnienia będą mogły korzystać podmioty, które posiadają stosowne zezwolenie na urządzanie zakładów wzajemnych w sieci Internet, wydane przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Ad. 12

Czy istnieją szczegółowe uregulowania ogólnokrajowe dotyczące systemów płatności za usługi w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie? Jak je Państwo oceniają?

Znowelizowana ustawa o grach hazardowych zawiera wymóg realizowania transakcji związanych z zakładami wzajemnymi urządzanymi w sieci Internet za pośrednictwem rachunku bankowego.

Ad. 13

Czy dla zapewnienia kontroli wykonania przepisów i ochrony graczy konieczne jest zakładanie przez graczy kont?

Wymóg realizowania transakcji związanych z zakładami wzajemnymi urządzanymi w sieci Internet za pośrednictwem rachunku bankowego dotyczy podmiotu zarządzającego zakłady wzajemne przez sieć Internet.

Ad. 14

Jakie przepisy krajowe i sposoby postępowania obowiązują w odniesieniu do weryfikacji klientów, składania przez nich wniosku o korzystanie z usług w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie oraz jaka jest ich spójność z przepisami w zakresie ochrony danych? Jak je Państwo oceniają? Czy występują jakiegokolwiek konkretne problemy w związku z weryfikacją klientów w kontekście transgranicznym?

Znowelizowana ustawa o grach hazardowych nakłada na podmioty posiadające zezwolenie na urządzenie zakładów wzajemnych w sieci Internet obowiązek weryfikacji wieku uczestników gry. W stosunku do podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych obowiązują także przepisy dotyczące ochrony danych osobowych. Dane te będą udostępniane wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania na podstawie przepisów ustawy o grach hazardowych.

Ad. 17 – 19.

(17) Czy dysponują Państwo dowodami (np. badania, dane statystyczne), które prezentują skalę zjawiska problematycznych zachowań hazardowych na szczeblu krajowym lub UE?

(18) Czy wiedzą Państwo o istnieniu uznanych badań lub dowodów, zgodnie z którymi gry hazardowe oferowane w Internecie są z dużym prawdopodobieństwem bardziej lub mniej szkodliwe dla osób podatnych na rozwój patologicznego zachowania hazardowego niż inne formy gier hazardowych?

(19) Czy istnieją dowody wskazujące na to, jakie formy gier hazardowych oferowanych w Internecie (rodzaje gier) są w tym kontekście najbardziej problematyczne?

Odnosząc się do powyższych pytań należy na wstępie wskazać, że w naszej ocenie sieć Internet jest jedynie kanałem dystrybucji dla gier hazardowych, w związku z czym na kwestię uzależnień od gier w pierwszej kolejności ma wpływ ich rodzaj, a nie forma udostępniania (dystrybucji). Powszechnie uważa się, że pewne kategorie gier hazardowych mają charakter bardziej uzależniający np. gry na automatach (VLT) czy gry kasynowe niż np. loterie promocyjne. Z tych też względów można przyjąć, że kwestia sposobu ich dystrybucji nie jest czynnikiem determinującym powstawanie uzależnień od gier hazardowych.

W przypadku gier hazardowych urządzanych w sieci Internet nie bez znaczenia jest natomiast fakt łatwej dostępności do oferowanych w ten sposób gier.

Wyniki pracy badawczej „Badanie uzależnienia od grania hazardowego” dr Bernadety Lelonek, które nie były wprawdzie prowadzone na grupie „graczy internetowych” wskazują, że w stosunku do 72,5% badanych, grających w gry na automatach należałoby zastosować oddziaływania prewencyjno - terapeutyczne.

Przedmiotowe badania wskazują także, iż istnieje wyraźny związek między częstotliwością grania a nasileniem problemów związanych z tą aktywnością. Im mniejsze nasilenie problemów, tym niższa częstotliwość grania, średnie nasilenie problemów (czyli zagrożenie uzależnieniem) wiąże się z uprawianiem hazardu często i czasami, natomiast granie zaburzone (czyli uzależnienie od niego) związane jest z hazardem uprawianym bardzo często i często.

Wyniki powyższych badań wskazują także na fakt, iż wśród osób uzależnionych od hazardu największy odsetek (68%) uprawia grę bardzo często i często (od kilku razy w tygodniu do codziennego grania), natomiast ani jedna osoba nie uprawia hazardu rzadko (czyli jeden raz na miesiąc). Natomiast wśród osób zagrożonych uzależnieniem najwięcej (blisko 84%) gra często i czasami (od kilku razy na tydzień do kilku razy na miesiąc. Z omawianych badań wynika również, że w grupie graczy zagrożonych uzależnieniem od hazardu najmniejszy odsetek stanowią osoby grające najkrócej (poniżej 1 roku), taka sama sytuacja ma miejsce w przypadku graczy uzależnionych od hazardu. Spośród graczy zagrożonych uzależnieniem największą grupę (ponad 50%) stanowią osoby grające „średnio długo” (od 1 do 4 lat). Wśród graczy uzależnionych natomiast najliczniejszą grupę stanowią ci, którzy grają „długo” (powyżej 5 lat). Tym samym, zdaniem autorki badań, można powiedzieć, że związek uzależnienia od hazardu z długością okresu grania jest liniowy - im dłużej osoba uprawia hazard, tym większych problemów doświadcza z powodu grania (od braku uzależnienia poprzez zagrożenie nim, do uzależnienia).

Badania dowodzą, że dla graczy „rekreacyjnych” hazard najczęściej stanowi formę rozrywki/ spędzenia wolnego czasu. Rozwój uzależnienia związany jest natomiast z poszukiwaniem w grze ucieczki od problemów życiowych, a także z chęcią wygranej pieniężnej. Osoby liczące na zysk są bardziej zdeterminowane do kontynuowania gry pomimo ponoszonych strat, a każda najmniejsza wygrana nasila tę determinację. Dodatkowo, w ich przypadku działa mechanizm tzw. „odegrania się”, czyli dążenie do odzyskiwania wszelkich przegrywanych pieniędzy, a co za tym idzie - nie przerywanie gry nawet wtedy, gdy przynosi ona straty. Te czynniki podwyższają ryzyko rozwoju uzależnienia od hazardu.

Powyższe opinie potwierdzają dane opublikowane przez www.scommesse.org.uk/zaklady.htm. Wynika z nich, że w Polsce gracze problematyczni stanowią 3% populacji. Serwis ten zastrzega jednakże, że powyższe dotyczy danych iluzorycznych, ponieważ każdy, kto styka się z grami ma wysokie prawdopodobieństwo przekroczenia tej niewyraźnej granicy. Z publikowanych przez ww. serwis danych wynika, że wśród grających w kasynach lub w jakichkolwiek salonach gier procentowość tych, którzy już popadli w poważną zależność od gier hazardowych waha się pomiędzy 50 a 70%. Większa dostępność różnych form gier hazardowych powoduje wzrost zainteresowania nimi i tym samym przyczynia się do zwiększania liczby osób uzależnionych.

Specjaliści od terapii uzależnień wymieniają najczęściej spośród gier powodujących powstawanie uzależnień automaty do gry (tzw. jednoręki bandyta), bingo, ruletkę, gry w karty (poker, Black Jack), wyścigi konne, wyścigi psów. Tego rodzaju gry hazardowe stają się coraz bardziej popularne wśród graczy m.in. z uwagi na ich powszechną dostępność w Internecie oraz możliwość zapłaty stawki za udział w grze także za pomocą karty kredytowej.

Jak wynika z badań kanadyjskich zrealizowanych przez Sylwię Kairouz, profesor na wydziale socjologii i antropologii na Uniwersytecie Concordia, a także przez Louise Nadeau, profesor na wydziale psychologii na Uniwersytecie w Montrealu niektóre grupy osób przedstawiają sobą większe ryzyko. Na przykład, mężczyźni oraz młodzi ludzie w wieku od

10 do 24 lat stanowią wielką liczbę nałogowych graczy uzależnionych od gry na automatach (tak zwanych terminalach loteryjnych). Właśnie oni mają tendencję do częstszego grania oraz do stawiania wielkich stawek. Osoby, które praktykują gry hazardowe on-line i grają na terminalach loteryjnych, wydają się proporcjonalnie bardziej narażone na pojawienie się problemu gry patologicznej, gdyż to oni właśnie są szczególnie dobrze obeznani z Internetem i mają dostęp do gier w sieci.

Ad. 21

Czy na szczeblu krajowym dostępne jest leczenie uzależnienia od hazardu? Jeżeli tak, do jakiego stopnia operatorzy gier hazardowych oferowanych w Internecie przyczyniają się do finansowania działań zapobiegawczych oraz leczenia?

Na podstawie przepisów ustawy o grach hazardowych utworzony został Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych. Fundusz ten jest państwowym funduszem celowym, na który wpływa część środków finansowych pochodzących z dopłat do gier objętych monopolem państwa. Minister Zdrowia, dysponujący środkami finansowymi gromadzonymi przez ten Fundusz, planuje wykorzystać je do prowadzenia działalności informacyjno - edukacyjnej, wdrażania profilaktyki oraz prowadzenia badań dotyczących uzależnienia od hazardu i tym samym zdiagnozowania problemu w aspekcie zdrowotnym i społecznym. Środki Funduszu zostaną wykorzystane również w celu prowadzenia szkoleń dla terapeutów - specjalistów leczenia uzależnień, co pozwoli na skuteczniejsze niesienie pomocy osobom uzależnionym od hazardu i ich bliskim, często cierpiącym na współuzależnienie.

Odnosząc się jednocześnie do kwestii dostępności leczenia uzależnienia od hazardu, należy podkreślić, że proces rozwoju tego uzależnienia jest w dużej mierze tożsamy z mechanizmem powstawania innych rodzajów uzależnienia (od alkoholu, środków psychoaktywnych, itd.) w zakresie uzależnienia psychicznego. Dlatego też, leczenie uzależnienia od hazardu prowadzone jest w ogólnodostępnych poradniach i oddziałach szpitalnych, jak również przez liczne poradnie i ośrodki rehabilitacyjne prowadzone przez organizacje pozarządowe.

Świadczenia z zakresu leczenia zaburzeń nawyków i popędów (F63), w tym hazardu zapewniają placówki ambulatoryjne i leczenia stacjonarnego, takie jak poradnie zdrowia psychicznego, poradnie psychologiczne, poradnie leczenia uzależnień, oddziały i ośrodki leczenia uzależnień, oddziały psychiatryczne, oddziały leczenia zaburzeń nerwicowych i inne.

Finansowanie leczenia prowadzonego w wymienionych powyżej jednostkach odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.), a zatem jest ono bezpłatne dla osób ubezpieczonych. W większości przypadków osoba uzależniona od hazardu wymaga pomocy specjalistów z zakresu leczenia uzależnień i może ją otrzymać w każdej poradni uzależnień lub ośrodku rehabilitacyjnym w Polsce.

Także organizacje pozarządowe, które zajmują się problemem uzależnień mają w swojej ofercie terapię dla osób uzależnionych od hazardu i prowadzą np. grupy terapeutyczne "Haz-Anon" wzorowane na terapii AA stosowanej wobec osób z problemem alkoholowym.

Ad. 22

Jaki jest wymagany poziom należytej staranności w przepisach krajowych w tym obszarze (np. rejestrowanie zachowania graczy w Internecie w celu określania prawdopodobnych graczy patologicznych)?

Aktualnie kwestie stanowiące przedmiot pytania nie są uregulowane w prawie polskim. Można by rozważyć, czy nie powinny zostać wprowadzone regulacje prawne, na mocy których podmioty oferujące gry hazardowe zostałyby zobligowane do rzetelnego informowania potencjalnych graczy o zagrożeniach związanych z uczestnictwem w grach hazardowych, poprzez nałożenie obowiązku zapoznania się przez gracza, przed rozpoczęciem określonej gry, z informacjami o potencjalnych zagrożeniach związanych z uczestnictwem w danej grze, a także publikowania na stronach internetowych określonego operatora, w widocznym miejscu, wyników dostępnych badań dotyczących np. problematyki uzależnień od hazardu. Szczęólnego znaczenia w tym kontekście nabiera kwestia podejmowania działań profilaktycznych wobec graczy o niskich dochodach, którzy poprzez udział w grach hazardowych mogą doprowadzać do tragedii rodzinnych, jak też docierania do osób dorosłych, które ze względu na brak doświadczenia nie są świadome zagrożeń związanych z problematycznymi zachowaniami hazardowymi.

Ad. 23

Czy w Państwa lub w jakimkolwiek innym kraju obowiązują ograniczenia wiekowe w odniesieniu do dostępu do usług w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie, które są Państwa zdaniem odpowiednie i osiągają tym samym zamierzony cel?

Zgodnie z ustawą o grach hazardowych w zakładach wzajemnych oferowanych w sieci Internet mogą uczestniczyć wyłącznie osoby, które ukończyły 18 lat. Ponadto ww. ustawa zawiera wymóg dołączenia do wniosku o udzielenie zezwolenia na urządzanie zakładów wzajemnych w sieci Internet projektowanych zasad weryfikacji ukończenia 18 roku życia przez uczestników zakładów.

Ad. 24

Czy nakładane są kontrole wieku w Internecie i jak mają się one do weryfikacji przeprowadzanej w środowisku nieinternetowym, w bezpośrednim kontakcie?

Kwestia weryfikacji wieku uczestników gry będzie stanowić przedmiot kontroli i w przypadku stwierdzenia uchybień w tym zakresie będą podejmowane działania przewidziane przepisami prawa, w tym również o charakterze karnym.

Ad. 25

W jaki sposób informacje handlowe dotyczące usług w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie są regulowane na szczeblu krajowym lub na szczeblu UE, aby chronić osoby małoletnie (np. ograniczenia na gry promocyjne, projektowane jak kasyna internetowe, sponsoring sportowy, merchandising czyli koszulki z nadrukiem, gry komputerowe itp., a także wykorzystanie serwisów społecznościowych lub portali umożliwiających udostępnianie filmów wideo dla celów marketingowych)?

Ustawa o grach hazardowych umożliwia w przypadku zakładów wzajemnych urządzanych w sieci Internet, na których urządzanie uzyskano zezwolenie, ich reklamę i promocję, wyłącznie na określonej w zezwoleniu stronie internetowej wykorzystywanej do urządzania tych zakładów.

Ad. 26

Jakie krajowe przepisy regulacyjne dotyczące warunków udzielania zezwoleń i informacji handlowych dotyczących usług w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie uwzględniają te zagrożenia, obejmując ochroną konsumentów szczególnie podatnych na zagrożenia? Jak je Państwo oceniają?

Powyższe kwestie regulowane są przepisami ustawy o grach hazardowych oraz ustaw zawierających regulacje dotyczące ochrony konsumentów. Przepisy w tym zakresie, ze względu na swój restrykcyjny charakter poparty sankcjami karnymi, wydają się we właściwy sposób zabezpieczać konsumentów. Zawarte w ustawie o grach hazardowych przepisy, które mają na celu ochronę konsumentów uczestniczących w legalnie oferowanych grach hazardowych urządzanych w sieci Internet dotyczą:

- istnienia generalnego zakazu urządzania gier hazardowych w sieci Internet, za wyjątkiem zakładów wzajemnych,
- obowiązku wskazania we wniosku o udzielenie zezwolenia na urządzanie zakładów wzajemnych w sieci Internet adresu strony internetowej wykorzystywanej do ich urządzania oraz zasad weryfikacji wieku uczestników tych zakładów,
- istnienia generalnego zakazu reklamy i promocji gier hazardowych z tym, że w odniesieniu do zakładów wzajemnych urządzanych w sieci Internet możliwa będzie ich reklama i promocja wyłącznie na określonej w zezwoleniu stronie internetowej,
- obowiązku przeprowadzania, przez podmiot urządzający zakłady wzajemne w sieci Internet, transakcji wynikających z ww. zakładów za pośrednictwem rachunku bankowego prowadzonego w banku lub instytucji kredytowej,
- obowiązek składania zabezpieczeń finansowych w celu zapewnienia ochrony interesu finansowego uczestników gier,
- konieczność przedstawienia do zatwierdzenia regulaminu urządzanej gry hazardowej.

Ad. 28

Czy w Państwa kraju obowiązują przepisy dotyczące kontroli, standaryzacji oraz certyfikacji sprzętu hazardowego, generatorów wyborów losowych lub innego oprogramowania?

Zgodnie z ustawą o grach hazardowych automaty lub urządzenia do gier podlegają rejestracji przed dopuszczeniem ich do eksploatacji, w oparciu o opinię techniczną, wydaną przez jednostkę badającą upoważnioną przez Ministra Finansów do dokonywania badań automatów i urządzeń do gier .

Ad. 29

Jakie są Państwa zdaniem najlepsze sposoby postępowania umożliwiające zapobieganie oszustwom różnego rodzaju (popelnianym przez operatorów na szkodę graczy, przez graczy na szkodę operatorów oraz przez graczy na szkodę innych graczy) oraz udzielanie wsparcia w przypadku złożenia skargi?

Prowadzenie działalności w zakresie gier hazardowych wiąże się z potencjalnym niebezpieczeństwem występowania zjawisk o charakterze przestępczym. Obowiązujące w polskim systemie prawnym uregulowania, zawarte w szczególności w przepisach cytowanej wyżej ustawy o grach hazardowych, czy też Kodeksu karnego skarbowego mają na celu zapewnienie ochrony konsumentów przed ewentualnymi działaniami oszukańczymi ze strony podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych. Powyższe realizowane jest m.in. poprzez obowiązek uzyskania zezwolenia na prowadzenie określonego rodzaju działalności lub urządzenie danej gry, wymóg rejestracji automatów i urządzeń do gier, składania zabezpieczeń finansowych w celu zapewnienia ochrony interesu finansowego uczestników gier oraz zabezpieczenia zobowiązań podatkowych w podatku od gier, czy też konieczność przedstawienia do zatwierdzenia regulaminu określonej gry hazardowej.

W celu zapobiegania ewentualnym nadużyciom, podmiot urządzający zakłady wzajemne przez sieć Internet jest obowiązany zabezpieczyć stosowane dowody udziału w

zakładzie wzajemnym przed ingerencją osób nieuprawnionych i zapewnić możliwość weryfikacji ich autentyczności.

Istnienie szeregu wymogów o charakterze formalnym nie oznacza, iż automatycznie wyeliminowana została możliwość popełniania przestępstw związanych z grami hazardowymi. Stąd szczególnie ważną rolę odgrywają czynności kontrolne oraz stałe monitorowanie sytuacji na rynku gier hazardowych. Mając na uwadze m.in. powyższe względy, w nowelizacji ustawy o grach hazardowych zawarte zostały regulacje, które mają na celu stworzenie warunków do sprawowania efektywnej kontroli nad podmiotami oferującymi gry hazardowe w sieci Internet.

Regulacje te przewidują, że w przypadku urządzania zakładów wzajemnych przez sieć Internet, urzędnicy przetwarzające i przechowujące informacje oraz dane dotyczące tych zakładów wzajemnych, a także ich uczestników, powinny być zainstalowane i przechowywane na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Podmiot urządzający zakłady wzajemne przez sieć Internet będzie mógł wykorzystywać do ich urządzania wyłącznie stronę internetową, której krajowa domena najwyższego poziomu jest przypisana do polskich stron internetowych.

Ponadto podmiot urządzający zakłady wzajemne przez sieć Internet obowiązany będzie również prowadzić, w czasie rzeczywistym, w urzędzeniu służącym do archiwizacji danych usytuowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, archiwizację wszelkich danych wymienianych pomiędzy tym podmiotem a uczestnikiem zakładu wzajemnego, w tym pozwalających na ustalenie przebiegu i wyniku zakładu wzajemnego oraz przeprowadzanych transakcji wynikających z tego zakładu oraz danych niezbędnych do identyfikacji uczestnika zakładu wzajemnego.

Dla celów kontrolnych, podmiot urządzający zakłady wzajemne przez sieć Internet będzie również obowiązany zapewnić funkcjonariuszom celnym, sprawującym nadzór nad prowadzeniem działalności w zakresie gier hazardowych, dostęp do danych przechowywanych w urzędzeniu archiwizującym oraz udostępnić w tym celu odpowiednie narzędzia i oprogramowanie zapewniające bezpieczeństwo danych.

Ad. 30

Jeżeli chodzi o zakłady sportowe oraz ustawianie wyników – jakie przepisy krajowe obowiązują w odniesieniu do operatorów gier hazardowych oferowanych w Internecie oraz osób zaangażowanych w imprezy/gry sportowe, regulujące te kwestie, w szczególności w celu zapobiegania „konfliktom interesów”? Czy są Państwu znane dane lub badania odnoszące się do wymiaru tego problemu?

W celu zapobiegania „konfliktom interesów” w odniesieniu do operatorów zakładów wzajemnych oraz osób zaangażowanych w imprezy/gry sportowe - wraz z wejściem w życie przepisów ustawy o grach hazardowych wprowadzony został zakaz reklamy i promocji m.in. zakładów wzajemnych. Ustawa dopuszcza jedynie reklamę i promocję wewnątrz punktów przyjmowania zakładów wzajemnych oraz oznaczania na zewnątrz budynku, miejsca w którym znajduje się dany punkt. Przepisy te odnoszą się także do operatorów zakładów wzajemnych oferowanych w sieci Internet. Znowelizowana ustawa o grach hazardowych wprowadza możliwość reklamy i promocji zakładów wzajemnych urządzanych przez sieć Internet jedynie na określonej w zezwoleniu stronie internetowej wykorzystywanej do urządzania tych zakładów.

Ponadto, w związku z pracami organów wymiaru sprawiedliwości prowadzonymi od kilku lat intensywną działalność w zakresie zwalczania korupcji w sporcie, dostrzeżono zagrożenia wynikające z nielegalnego ustawiania wyników zawodów sportowych służących uzyskaniu korzyści z tytułu wygranych w zakładach bukmacherskich. Regulacjami ustawy z

dnia 25 czerwca z 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857, z późn. zm.) wprowadzono przepisy służące zwalczaniu zjawiska nielegalnego ustawiania wyników zawodów sportowych. Dotyczą one zarówno łapownictwa i penalizują przyjmowanie, żądanie oraz obietnicę korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za manipulowanie wynikami sportowymi (art. 46 ustawy o sporcie) oraz wprowadzają kary za wykorzystywanie wiedzy o manipulacji wynikami zawodów sportowych w zakładach wzajemnych dotyczących tych zawodów (art. 47 tejże ustawy). Regulacje te nie wyłączają żadnych osób ani grup z odpowiedzialności za wyżej wymienione czyny.

Ad. 31

Jakie kwestie należy Państwa zdaniem podjąć w pierwszej kolejności?

Z uwagi na duże znaczenie wpływów z działalności hazardowej na finansowanie sportu w poszczególnych krajach członkowskich UE pożądane jest wzmocnienie krajowych modeli regulacyjnych, poprzez aktywną współpracę na szczeblu unijnym oraz wymianę dobrych praktyk.

Ponadto pożądana jest zwiększona aktywność organów UE w zakresie ograniczania zjawiska tzw. szarej strefy (prowadzenia działalności w zakresie internetowych zakładów bukmacherskich przez podmioty posiadające zezwolenie na działalność w jednym lub kilku państwach członkowskich UE, w innych państwach członkowskich UE, bez zezwoleń wymaganych w tych innych państwach) oraz zwalczania zjawiska nielegalnych zakładów bukmacherskich.

Wskazane jest podjęcie przez organy UE inicjatyw w zakresie zwalczania zjawiska nielegalnego ustawiania wyników zawodów sportowych (match-fixing) poprzez korumpowanie osób zaangażowanych w organizację imprezy (szczególnie w przypadku krajowych rozgrywek ligowych w piłce nożnej). Ponadto pożądanym jest podjęcie bliższej współpracy w tym zakresie z innymi organizacjami międzynarodowymi, w tym Radą Europy.

Skuteczna walka z tym zjawiskiem wymaga również podjęcia dialogu z organizacjami zrzeszającymi podmioty prowadzące działalność w zakresie internetowych zakładów bukmacherskich oraz międzynarodowymi organizacjami sportowymi i innymi podmiotami środowiska sportowego.

Ad. 32

Jakie jest ryzyko, że operator zakładów sportowych (oferowanych w Internecie), który zawarł porozumienie o sponsorowaniu z klubem lub związkiem sportowym, będzie próbował w sposób pośredni lub bezpośredni wywrzeć wpływ na wynik imprezy sportowej w celu uzyskania korzyści?

Jak wspomniano w odpowiedzi na pytanie 30 w Rzeczypospolitej Polskiej obowiązuje zakaz reklamowania i promocji usług w zakresie prowadzenia zakładów bukmacherskich, w tym oferowanych w Internecie. W wyniku wejścia w życie ww. nowelizacji ustawy o grach hazardowych podmioty zarządzające zakładami wzajemnymi w sieci Internet na podstawie udzielonego zezwolenia będą mogły reklamować swe usługi na stronach internetowych wykorzystywanych do zarządzania tych zakładów.

Obecnie ustawa o grach hazardowych dopuszcza jedynie możliwość informowania o sponsorowaniu przez podmiot prowadzący działalność wyłącznie w zakresie przyjmowania zakładów wzajemnych albo tę działalność łącznie z inną działalnością niepodlegającą ograniczeniom w zakresie reklamy, promocji lub informowania o sponsorowaniu - wyłącznie przez prezentowanie informacji zawierającej nazwę lub innego oznaczenia indywidualizującego sponsora.

W praktyce przepisy zabraniające reklamy i promocji znacznie ograniczyły możliwe korzyści, jakie niósłby ze sobą sponsoring i doprowadziły do zaprzestania zawierania umów sponsoringowych pomiędzy firmami bukmacherskimi, a podmiotami sportowymi.

Ponadto, wspomniane w odpowiedzi na pytanie nr 30 przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie penalizujące manipulowanie wynikami sportowymi, stanowią skuteczne narzędzie prewencji przed zachowaniami mającymi na celu wpływanie na wynik zawodów sportowych.

Powyższe czynniki powodują, iż w Polsce ryzyko, którego dotyczy pytanie jest niewielkie. W związku z tym dokonanie oceny takiego ryzyka byłoby raczej hipotetyczne (brak zdarzeń, które mogłyby potwierdzać występowanie takiego ryzyka).

Ad. 33

Jakie przypadki mogą być dowodem na wykorzystywanie gier hazardowych oferowanych w Internecie do celów związanych z praniem pieniędzy?

Określone przykłady wskazujące na zjawisko prania pieniędzy w Internecie przy wykorzystywaniu gier hazardowych łączą się ze sprawami, w których jednostki analityki finansowej tzw. financial intelligence units (FIU) z różnych krajów:

- zidentyfikowały dzielenie transakcji finansowych, a następnie użycie tych środków na portalach firm internetowych gier hazardowych stanowiących przedsiębiorstwa symulujące (kontrolowane przez zorganizowaną grupę przestępczą). Dzielenie środków na mniejsze kwoty (do tego celu użyto internetowych serwisów mikropłatności) było dokonywane przez osoby podstawione - wykorzystywane wcześniej do tego typu działań w innych sprawach prowadzonych przez różne FIU.

Mechanizm funkcjonowania, niezależnie od wyniku prowadzonej gry hazardowej na portalu internetowym, sprawiał, że finalnym beneficjentem („wygranym”) opisywanych operacji była osoba/osoby kierujące zorganizowaną grupą przestępczą, natomiast niskie kwoty transakcji miały za zadanie nie wzbudzać podejrzeń ze strony jednostek ścigających proceder prania pieniędzy. Działania kupującego i sprzedającego (dostawcy usługi) były nakierowane na wprowadzenie do obrotu finansowego środków pieniężnych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

- ustaliły, że serwery internetowych portali gier hazardowych są zlokalizowane na terytoriach rajów podatkowych (w celu utrudnienia identyfikacji podmiotu), natomiast siedziby i placówki firm znajdowały się w wielu innych krajach nie będących rajami podatkowymi.

Ww. przypadki w sposób ogólny przedstawiają schemat określonych spraw, prowadzonych przez jednostki analityki finansowej z różnych państw.

Ad. 34

Jakie systemy mikropłatności wymagają specjalnej, przewidzianej przepisami kontroli, biorąc pod uwagę ich wykorzystanie dla celów usług w zakresie gier hazardowych oferowanych w Internecie?

Istnieje wiele typów operacji finansowych, które mogą być kwalifikowane jako mikropłatności. Pozwalają one dokonywać drobnych zakupów¹, w większości przypadków przy zastosowaniu Internetu, a także poprzez użycie krótkich wiadomości tekstowych SMS² (sieć telefonów komórkowych).

---

¹ Oprócz zapłaty / opłaty za uczestniczenie w serwisach hazardowych w Internecie. Przy pomocy mikropłatności można dokonywać także dystrybucji prasy / poprzez Internet można np. dokonywać zakupu transmisji wideo, znaczków pocztowych, skarbowych itp

² Abonent otrzymuje specjalny kod, który umożliwia dostęp do żądanej usługi

Z informacji posiadanych przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, będącego organem powołanym w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu wynika, że pośród form regulowania mikropłatności na wyróżnienie zasługują tzw. wirtualne portfele. Ich zastosowanie nie ogranicza się do dokonywania mikropłatności, lecz z uwagi na niewielki koszt pojedynczej transakcji mogą one z powodzeniem być stosowane w tego rodzaju sytuacjach.

Zasada działania wirtualnego portfela opiera się na istnieniu osobnego konta (konto to prowadzi firma oferująca usługę), dostęp do portfela odbywa się za pomocą przeglądarki internetowej. Z reguły w celu uzyskania dostępu wymagane jest uwierzytelnienie hasłem, a konto może być zasilane za pomocą karty płatniczej lub przelewu.

Pośród licznych systemów mikropłatności na uwagę zasługują m.in. systemy takie, jak PayPal, Moneybookers, PayForYt (płatności poprzez telefony komórkowe), CashBill S.A. Liczba systemów dokonujących mikropłatności na terenie UE, w tym Polski jest znacząca.

Warto podkreślić, że istotną grupę stanowią systemy bazujące na wirtualnym portfelu oraz sieciach telefonii komórkowej i to właśnie m.in. w odniesieniu do nich powinny być rozważane ewentualne zastosowanie przyszłych szczegółowych uregulowań prawnych w zakresie przeprowadzanych kontroli.

Ad. 35

Czy mają Państwo doświadczenia w zakresie najlepszych sposobów postępowania umożliwiających wykrywanie i zapobieganie zjawisku prania pieniędzy? Czy wiedzą Państwo o istnieniu takich sposobów?

Polska jednostka analityki finansowej odnotowała pojedyncze przypadki związane z wprowadzaniem wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł poprzez internetowe gry hazardowe.

Informacje o tego typu transakcjach były przekazywane przez instytucje obowiązane i jednostki współpracujące. Jednocześnie, Generalny Inspektor Informacji Finansowej identyfikuje, na bazie informacji uzyskiwanych od międzynarodowych organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem praniu pieniędzy, charakterystyczne metody oraz sposoby postępowania umożliwiające wykrywanie i zapobieganie zjawisku prania pieniędzy w aspekcie internetowych gier hazardowych.

Ad. 36

Czy istnieją dowody na to, że ryzyko występowania zjawiska prania pieniędzy w związku z grami hazardowymi oferowanymi w Internecie jest szczególnie wysokie wtedy, gdy takie operacje są realizowane w ramach serwisów społecznościowych?

Polska jednostka analityki finansowej nie posiada dowodów, że zjawisko prania pieniędzy w związku z grami hazardowymi oferowanymi w Internecie jest szczególnie wysokie wtedy, gdy takie operacje są realizowane w ramach serwisów społecznościowych.

Ad. 37

Czy istnieją krajowe wymogi w zakresie przejrzystości gier hazardowych oferowanych w Internecie? Czy mają one zastosowanie do transgranicznej oferty usług w zakresie gier hazardowych w Internecie? Czy Państwa zdaniem zasady te są wykonywane skutecznie?

Podmioty ubiegające się o uzyskanie zezwolenia na urządzanie zakładów wzajemnych w sieci Internet, będą musiały przedstawić do zatwierdzenia m.in. projekt regulaminu zakładów wzajemnych, co powinno zapewnić transparentność świadczonych usług.

Ad. 38 i 40

Czy na szczeblu krajowym lub unijnym istnieją inne systemy wykorzystywania dochodów z gier hazardowych na rzecz działań w interesie publicznym?

Czy jakiegokolwiek fundusze są zwracane lub przekazywane na zapobieganie uzależnieniu od hazardu i jego leczenie?

Na podstawie przepisów ustawy o grach hazardowych, w grach objętych monopolem państwa ustanowione są dopłaty w wysokości:

- 1) 25 % stawki, ceny losu lub innego dowodu udziału w grze - w grach liczbowych;
- 2) 10 % stawki, ceny losu lub innego dowodu udziału w grze - w loteriach pieniężnych i grze telebingo.

Kwoty wpłaconych dopłat przekazywane są na rachunki niżej wymienionych państwowych funduszy celowych i służą realizacji działań w interesie publicznym.

Funduszami tymi są:

- Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej (przebudowa, remonty i dofinansowanie inwestycji obiektów sportowych oraz rozwijanie sportu wśród dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych),
- Fundusz Promocji Kultury (promowanie i wspieranie przedsięwzięć kulturalnych oraz artystycznych);
- Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych (przeciwdziałanie problemom związanym z uzależnieniem od hazardu).

Dodatkowo, jak przewidują przepisy ww. ustawy o grach hazardowych, dochody z loterii fantowej i gry bingo fantowe przeznaczane są w całości na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych, w szczególności dobroczynnych.

Ad. 41

Jaką część dochodów z gier hazardowych oferowanych w Internecie w formie zakładów bukmacherskich przeznacza się w skali krajowej na sektor sportowy?

W Polsce źródłem finansowania sportu ze środków publicznych w zakresie związanym z działalnością hazardową są dopłaty w gier liczbowych organizowanych przez podmiot prawa handlowego będący własnością państwa, korzystający z monopolu w tej dziedzinie.

Jedynie na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. Nr 11, poz. 86, z późn. zm.), podmiot organizujący na podstawie przepisów ustawy o grach hazardowych zakłady wzajemne na wyścigi konne uiszcza na rzecz Polskiego Klubu Wyścigów Konnych opłatę w wysokości 2 % sumy wypłaconych stawek na zakłady wzajemne na wyścigi konne.

Ad. 42

Czy w przypadku wszystkich dyscyplin sportowych obowiązują zasady umożliwiające wykorzystywanie gier hazardowych oferowanych w Internecie, podobnie jak w przypadku wyścigów konnych? Jeżeli tak, czy te możliwości są wykorzystywane?

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy o grach hazardowych podmioty ubiegające się o zezwolenie na urządzenie zakładów wzajemnych lub zmianę jego warunków, aby móc oferować obstawianie wyników krajowego współzawodnictwa sportowego muszą uzyskać zgodę krajowych organizatorów takiego współzawodnictwa na wykorzystanie jego wyników. Przepis ten ma również zastosowanie w stosunku do podmiotów, które będą oferowały zakłady wzajemne w sieci Internet na podstawie udzielonego zezwolenia.

Ad. 46

Czy w Państwa kraju funkcjonuje organ regulacyjny w odniesieniu do usług hazardowych oferowanych w Internecie zgodnie z definicją w niniejszej zielonej księdze, jaki jest jego status, kompetencje oraz zakres jego działań?

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o grach hazardowych zezwoleń na urządzenie zakładów wzajemnych w sieci Internet udziela Minister Finansów.

Ad. 47

Czy istnieje krajowy rejestr operatorów świadczących usługi w zakresie gier hazardowych, którzy posiadają zezwolenie? Jeżeli tak, czy rejestr ten jest publicznie dostępny? Kto jest odpowiedzialny za jego aktualizację?

Możliwe jest uzyskanie informacji w powyższym zakresie od Ministra Finansów oraz dyrektorów izb celnych.

Ad. 48

Jakie formy transgranicznej współpracy administracyjnej są Państwu znane w tym sektorze, jakie konkretne kwestie obejmuje ta współpraca?

Sporadycznie zdarzają się przypadki zapytań na temat określonych podmiotów ubiegających się o uzyskanie zezwolenia w innym państwie. Ponadto współpraca między regulatorami z poszczególnych państw odbywa się w ramach Gaming Regulators European Forum (GREF), które umożliwi wymianę informacji i poglądów w zakresie różnorodnych kwestii związanych z funkcjonowaniem rynku gier hazardowych w Europie.

Ad. 49

Czy wiedzą Państwo o takiej pogłębionej współpracy, programach edukacyjnych lub systemach wczesnego ostrzegania, które byłyby ukierunkowane na wzmocnienie integralności w sporcie lub zwiększenie świadomości wśród innych zainteresowanych podmiotów?

Walka ze zjawiskiem match-fixingu oraz współpraca w tej materii będzie jednym z priorytetów polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w zakresie sportu. Manipulowanie wynikami zawodów sportowych w związku z zakładami bukmacherskimi jest obecnie problemem europejskim, a przeciwdziałanie mu jest możliwe tylko na forum międzynarodowym. W ocenie Rzeczypospolitej Polskiej potrzebne jest stworzenie mechanizmów współpracy zarówno na poziomie krajowym jak i unijnym. Zaangażowane w nią powinny być: administracja publiczna, organy ścigania, organizacje sportowe oraz podmioty zarządzające zakładami wzajemnymi. Wskazane jest także podjęcie bliższej współpracy z organizacjami międzynarodowymi, jak Rada Europy. W okresie polskiej prezydencji rozpoczęta zostanie debata w przedmiotowej sprawie i czynione będą starania w celu doprowadzenia do konkluzji, które umożliwiłyby skuteczne działanie w zwalczaniu match-fixingu.

Ad. 51

Jakie są Państwa opinie dotyczące względnych korzyści wymienionych powyżej metod oraz innych środków technicznych umożliwiających ograniczenie dostępu do usług w zakresie gier hazardowych oraz usług płatniczych?

Ze względu na brak stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej opisanych w Zielonej Księdze metod w ww. zakresie, brak było okazji do nabycia doświadczeń z działania poszczególnych rozwiązań, i tym samym nie jest możliwe przedstawienie rzetelnej opinii w przedmiotowej kwestii.

Dyrektor Departamentu
Służby Celnej

Grzegorz Smogorzewski
Grzegorz Smogorzewski